

GYOVAI Márk
joghallgató
Miskolci Egyetem

Márk GYOVAI
law student
University of Miskolc

A felszín alatti vizekre vonatkozó jogszabályok Az USA-ban és az Európai Unióban

Groundwater Regulations in the United States and the European Union

Jelen tanulmány a TÁMOP-4.2.1.B-10/2/KONV-2010-0001 jelű projekt részeként az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

This research was carried out as part of the TAMOP-4.2.1.B-10/2/KONV-2010-0001 project with support by the European Union, co-financed by the European Social Fund.

1. A felszín alatti vizek szabályozása az Egyesült Államokban

1. Groundwater regulations in the United States

Az Amerikai Egyesült Államokban az állami ivóvízellátás (242 millió amerikai polgár) 37%-a valósul meg a felszín alatti vizek felhasználásával, a többi 43 millió amerikai támaszkodik a magánszektorban a felszín alatti vizekre elsődlegesen,¹ tehát összesen több mint a lakosság fele.² Ezen adatokból tisztán látható, hogy miért is bír akkora jelentőséggel a felszín alatti vizek megóvása, hiszen ha ezek a források szennyeződnek, akkor az hatalmas károkhöz vezethet.

In the United States of America, 37% of the publicly supplied drinking water (242 million U.S. citizens) is served from groundwaters, the other 43 million U.S. citizens receive their drinking water from groundwater sources in the private sector,¹ that is more than the half of the population.² These data clearly indicate the importance of the protection of groundwaters, hence the pollution of these sources can lead to great damages.

Az Egyesült Államokban a felszín alatti vizek jogi szabályozása szövetségi szinten négy nagyobb jelentőségű törvény által valósul meg, azonban az egyes államok szabályozásai jelentősen eltérnek egymástól. (Szövetségi szinten összesen tizenhat törvény tartalmaz a felszín alatti vizekre vonatkozó rendelkezéseket.)³

In the United States four federal statutes of greater importance regulate on groundwater, but the detailed ruling is different in the member states. (At federal level, there are altogether sixteen statutes which concern to groundwater.)³

I. Törvény a tisztavívről (CWA),⁴ amely a Szövetségi Vízszennyezés szabályairól szóló 1948-as törvény módosítása. Célja az, hogy a nemzeti vizek kémiai, fizikai és biológiai integritását visszaállítsa és fenntartsa. A különböző államokban azonban nincsen egységes bírói gyakorlat arra vonatkozóan, hogy a felszín alatti vizek a törvény hatálya alá tartoznak-e vagy sem, és ha igen, akkor mely vizek.⁵

I. The Clean Water Act (CWA),⁴ which is the amendment of the Federal Water Pollution Control Act 1948. The objective of this act is to restore and maintain the chemical, physical, and biological integrity of the nation's waters. But there is no uniform judicial practice in the states whether groundwaters fall within the CWA's jurisdiction and if so, which waters.⁵

II. Törvény az egészséges ivóvízről (SDWA),⁶ melynek célja az állami ivóvízellátás védelme. Ez a törvény különböző szabványokat, szinteket állít az

II. The Safe Drinking Water Act (SDWA),⁶ which aims to protect the public supply of drinking water. This act sets standards and levels of

ivóvízben fellelhető idegen anyagokkal (szennyeződésekkel) kapcsolatban, amelyek a fogyasztók egészségére káros hatással lehetnek. Kifejezetten tiltja a felszín alatti vizek szennyezését, amennyiben veszélyezteti a törvényben meghatározott szennyeződési szint átlépését. A jogszabály lehetővé teszi az államok számára pénzügyi támogatások igénybevetését a felszín alatti vizeik védelmére. A törvény tehát azon vízfogyasztók egészségére tekintettel tesz intézkedéseket a vizek védelmében, akik az állami ellátóktól kapják az ivóvizet, és a törvény hatálya nem terjed ki a magánellátók szolgáltatásaira.

III. Törvény a kártérítésről és felelőségről, átfogó környezetjogi válasz (CERCLA),⁷ mely törvénykettős céllal jött létre. Először is, hogy ösztönözze a veszélyes szennyezések gyors megszüntetését, másodsor pedig, hogy anyagi felelősséggel terhelje azokat, akik a szennyezésekért felelősséggel tartoznak. Ezen cél elérése érdekében a Kongresszus széles jogkörrel ruházta fel a Környezetvédelmi Hatóságot (EPA), amely maga is megteheti a szükséges intézkedéseket és a szennyezőt is kényszerítheti azok megtételére. Ezen jogszabály a már megtörtént szennyezésekkel kapcsolatban tartalmaz tehát rendelkezéseket, és nem a jövőbeni szennyezések megszüntetését, csökkentését írja elő.

IV. Törvény a források megóvásáról és helyreállításáról (RCRA),⁸ amely a szilárd hulladékok lerakásáról szóló törvény módosításaként jött létre. Ezt a törvényt már a jövőbeni veszélyes hulladékkal kapcsolatos problémák megelőzésére hozták létre. A törvény kifejezetten a szilárd hulladékokról rendelkezik, azonban tágan értelmezve majdnem minden hulladékra kiterjeszhető. A veszélyes hulladékokkal foglalkozó cégeknek szigorú adatközlési kötelezettségük áll fenn a Környezetvédelmi Hatóság felé, amely engedélyezi, ellenőrzi és nyilvántartja a tevékenységüket.

Ezen jogszabályok egyike sem tekinthető egy, a felszín alatti vizekre vonatkozó átfogó szabályozásnak, ezért a részletszabályok kidolgozása az államokra hárul, főként ott, ahol a népesség nagy arányban támaszkodik a felszín alatti vizekből származó ivóvizekre.⁹ Florida állam például élen jár a felszín alatti vizek szabályozásában és védelmé-

contaminants which may endanger the health of customers. The SDWA explicitly prohibits the pollution of groundwater if it passes the limit set up by the act. This act makes possible for the states to receive financial support for the protection of their groundwaters, and also protects the customers who receive water from public suppliers, but it has no effect on the service of private suppliers.

III. Comprehensive Environmental Response, Compensation and Liability Act (CERCLA),⁷ which was created with two aims. On one hand to incite the termination of dangerous pollution, and on the other hand to create financial liability to those who are liable for the pollution. The Congress to achieve this goal provides with broad authority the Environmental Protection Agency (EPA), which can make the necessary measures by itself and it has the right to oblige the polluter to do so. This act includes regulations regarding to the pollutions which are already happened but does not prescribe the termination or diminution of future pollutions.

IV. The Resource Conservation and Recovery Act (RCRA),⁸ which is the amendment of the Solid Waste Disposal Act. This act was accepted to prevent the future hazardous waste problems. This act concerns only to solid waste but by a flexible interpretation it can be applied to almost any waste materials. Companies dealing with hazardous waste have strict data publication duty to the Environmental Protection Agency, which authorize, control and keep on file their activities.

None of these acts can be considered as a comprehensive regulation on groundwaters, so the shaping of details are remained to the states, particularly to those states where significant part of the population's drinking water is supported by groundwaters.⁹ Florida state is progressive on the field of groundwater regulation and protection,

ben, hiszen lakosságának 92%-a kapja az ivóvízellátást ebből a forrásból. Ezzel szemben a leginkább megengedő szabályozást Texas állam joga biztosítja, melynek háttérében az állhat, hogy ivóvízkészleteinek alig 60%-a származik felszín alatti vizekből, a mezőgazdaságban történő öntözés java azonban ilyen forrásból származik.¹⁰ Texas államban a felszín alatti vizek kinyerésének a joga azt a személyt illeti meg, akinek a fölötté levő föld a tulajdonát képezi.¹¹ Ennek azonban a következő konjunktív feltételei vannak: a vízvétel nem lehet rosszhiszemű, sem pazarló; nem eredményezhet talajsüppedést; a kúttal nem lehet a telekhatáron átnyúlva vizet venni; egy folyó felszín alatti áramlására nem lehet hatással; és nem lehetséges az úgynevezett felszín alatti vizet megőrző körzetben sem a vízvétel.¹²

2. Felszín alatti vizek szabályozása az Európai Unióban

Az Európai Unió keretein belül a felszín alatti vizekre vonatkozó szabályozás a vízpolitika részeként jelenik meg és irányelv formájában valósult meg: Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról.

Az irányelv a tagállamoknak címzett jogi aktus, amelyet a tagállamoknak át kell ültetniük a saját nemzeti jogukba, az irányelv csupán az elérendő célokat és a nemzeti jogba való átültetés határidejét írja elő.¹³ A Bíróság mindazonáltal bizonyos esetekben elismeri az irányelvek közvetlen hatályát. Ennek feltétele az, hogy az irányelvek implementálása nem, vagy nem megfelelő módon történt meg. A Bíróság kimondta, hogy az irányelvek is közvetlen hatállyal bírnak abban az esetben, ha feltétel nélküliek, megfelelően világosak és pontosak (a Van Duyn v. Home Office ügy 1974). A közvetlen hatály kizárólag vertikális lehet.¹⁴

Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve, 'Víz Keretirányelv' (VKI) néven is ismert a szakirodalomban. Ez az irányelv nem pusztán a felszín alatti vizek védelméről rendelkezik, hanem a szárazföldi felszíni vizek, az átmeneti vizek és a parti tengervizek védelméről is. Az irányelv szerint

because 92 percent of its population receive drinking water from groundwater sources. On the other hand Texas state has the most permissive groundwater ruling, which come from the following fact: Texans rely on groundwater sources as drinking water for nearly 60 percent, but groundwater is mainly used for agricultural irrigation.¹⁰ In Texas state the withdraw of groundwater resources belong to the owner of the land above.¹¹ But there are the following conjunctive conditions: the withdrawal of groundwater can not be malicious or wasteful; can not involve a slant well crossing property lines; can not cause subsidence; can not affect the underflow of a river; and can not be gained from groundwater conservation district.¹²

2. Groundwater regulations in the European Union

In the European Union groundwater regulations is a part of its water policy which was adopted as: Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council establishing a framework for the Community action in the field of water policy.

Directives are legal sources addressed to Member States, but the EU allows them the choice of form and methods of implementation, only the result is binding to be achieved.¹³ The European Court of Justice in certain cases has acknowledged the direct effect of directives. The condition of this acknowledgement is the failure or wrong implementation by the states. The Court of Justice claimed the direct effect of directives if they are unconditional, properly clear and exact (Van Duyn v. Home Office case 1974). Direct effect can be vertical exclusively.¹⁴

Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council is also known as the „Water Framework Directive” (WFD) in the literature. This directive regulates not only the protection of groundwaters but inland surface waters, transitional waters and coastal waters.

felszín alatti víz mindaz a víz, amely a föld felszíne alatt a telített zónában található, és közvetlen kapcsolatban van a talajjal vagy az altalajjal. A felszín alatti víztest a felszín alatti víznek egy víztartón vagy víztartókon belül lehatárolható része. A tagállamoknak főszabályként 15 éves határidő áll rendelkezésre az irányelv hatálybalépésétől az abban foglaltak teljesítésére. Az unió négy kötelezettségi formát ír elő a felszín alatti vizekkel kapcsolatban a tagállamok számára, melyek a következők: (a) a felszín alatti víztestek védelme; (b) a felszín alatti víztestek javítása; (c) a felszín alatti víztestek helyreállítása, (d) az egyensúly biztosítása a felszín alatti víz kitermelése és utánpótlódása között.

2006-ban külön irányelv született a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről.¹⁵ Ezen irányelv elnevezéséből is kitűnik, hogy célja a Víz Keretirányelv felszín alatti vizeivel kapcsolatos szabályozásának, kifejezetten a védelemmel kapcsolatos rendelkezéseinek részletezése. Tehát ez az irányelv kiegészíti a Víz Keretirányelv szennyező anyagok felszín alatti vizekbe történő bevezetésének megelőzésére vagy korlátozására vonatkozó rendelkezéseit, célja továbbá, hogy valamennyi felszín alatti víztest esetében megakadályozza azok állapotának romlását. Ezt az iránylevelet a szakirodalomban a Víz Keretirányelv „gyermekként” is szokták nevezni.¹⁶ Az irányelv szerint a felszín alatti vizek összehangolt védelmének biztosítása érdekében a közös felszín alatti víztestekkel rendelkező tagállamoknak össze kell hangolniuk a mintavétel, a küszöbértékek megállapítása és a vonatkozó veszélyes anyagok meghatározása terén végzett tevékenységeiket. Ez a rendelkezés nagymértékben érinti Magyarországot, hiszen a felszín alatti víztestek több mint fele határon átnyúló.¹⁷ További kérdéseket vet fel a hazánkban található fosszilis felszín alatti vizekre vonatkozó szabályozás.¹⁸

Magyarország 2004 óta az Európai Unió tagállama, így alkalmazandók a közösségi jogforrások is. Magyarországon a felszín alatti vizek védelméről a 219/2004. (VII.21.) számú kormányrendelet tartalmaz részleteket. Ez a rendelet a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény felhatalmazása alapján a vízgazdál-

According to this directive groundwater means all water which is below the surface of the ground in the saturation zone and in direct contact with the ground or subsoil. Body of groundwater is a distinct volume of groundwater within an aquifer or aquifers. Member States shall implement the directive in 15 years from the date of entry into force. The Union prescribes the following four conducts in connection with groundwaters: (a) protection of bodies of groundwater; (b) enhancement of bodies of groundwater; (c) restoration of bodies of groundwater; (d) assurance the balance between abstraction and recharge of groundwater.

In 2006 a new directive was adopted especially on the protection of groundwater against pollution and deterioration.¹⁵ It is clear that the aim of this directive is to detail the Water Framework Directive, especially the regulations of the groundwater protection. This directive complements the provisions preventing or limiting inputs pollutants into groundwater already contained in the Water Framework Directive and aims to prevent the deterioration of the status of all bodies of groundwater. This directive is used to be called as the „daughter directive” of the Water Framework Directive.¹⁶ According to this directive in order to ensure consistent protection of groundwater, Member States sharing bodies of groundwater should coordinate their activities in respect of monitoring, the setting of threshold values, and the identification of relevant hazardous substances. This provision highly affects Hungary because more than half of bodies of groundwater are transboundary.¹⁷ The regulations on fossil groundwaters of Hungary address further questions.¹⁸

Hungary is a Member State of the European Union since 2004, thus the sources of law are also applicable. The detailed groundwater regulations contained by the 219/2004 (VII.21.) governmental decree in Hungary. This decree authorized by Act 53 of 1995 on general rules of protection of environment and in accordance with

kodásról szóló 1995. évi LVII. törvénnyel összhangban tartalmaz szabályokat a felszín alatti vizekkel kapcsolatban. A kormányrendelet szerint felszín alatti víz a terepfelszín alatt a földtani közeg telített zónájában (így különösen a földtani képződmények pórusaiban, hasadékaiban) elhelyezkedő víz. Ez a meghatározás gyakorlatilag azonos a már fent említett Víz Keretirányelv definíciójával. A jogszabály meghatározza a felszín alatti víztest fogalmát is, amely a felszín alatti víz térben lehatárolt része a víztartó képződményeken belül. A felszín alatti vizek szennyezésének minősül a szennyező anyag, illetve energia közvetlen vagy közvetett bevezetése a környezetbe, amely káros lehet a földtani közeg, felszín alatti víz állapotára, az emberi egészségre, az ökoszisztémákra, a környezethasználatra vagy az anyagi tulajdonra, illetve ront, vagy zavarja a környezet élvezetét. A szennyezés tehát kétféle módon következhet be: közvetlen és közvetett bevezetés által. Közvetett bevezetés felszín alatti vízbe a szennyező anyag bejutása valamilyen tevékenység következtében a földtani közegből, azon átszivárogva. A közvetlen bevezetés (kibocsátás) jogszabályi fogalma a következő: a szennyező anyag bejutása tevékenység következtében a földtani közegbe, illetve közvetlen érintkezésbe kerülése a földtani közeggel, kivéve a levegőből történő kiülepedést.

Megállapítható az, hogy mind az EU, mind pedig az Egyesült Államok fontosnak tartja a felszín alatti vizek szabályozásának kérdését, azonban a tagállamokban alkalmazandó szabályok, csak egy keretét adják a szabályozásnak. A részletszabályokat a tagállamok belső jogrendszerei tartalmazzák, mind az EU-ban, mind pedig az Egyesült Államokban.

act 57 of 1995 on water management, contains groundwater regulations. According to this governmental decree groundwater means all water which is below the surface of the ground in the saturation zone (especially in pores and fissures of geological formations). Practically this definition is same with the definition of the above mentioned Water Framework Directive. This decree also defines the concept of body of groundwaters which is a confined space of groundwater within the aquifers. Direct or indirect discharges of pollutants or energy into the environment is qualified as groundwater pollution which can be hazardous for the condition of geological organ or groundwater, human health, ecosystems, environment use or properties, respectively spoils or bothers the enjoyment of environment. Thus the pollution can be realized two ways: direct or indirect introduction. Indirect introduction to groundwater is the admission of pollutants to groundwaters as a result of some kind of activity, from geological formations by percolation. The legal concept of direct discharge to groundwater is the following: pollutant admittance to geological formation in consequence of activity, respectively indirect come into contact with geological formation, except enhancement from the air.

It can be laid down as a fact that both EU and United States consider the groundwater regulation question as an important thing, but the applicable laws are just a framework of the regulation. The detailed rulings are contained by the member states national law both in the EU and United States.

Lábjegyzet

¹ HUTSON, Susan S. et al.: *Estimated use of water in the United States in 2000*. Reston, 2004, U.S. Geological Survey circular 1268; forrás (2012.12.20.): *www*.

² GONZALES, Vincent M.: *The Poisoned Well: New Strategies for Groundwater Protection*. *UCLA Journal of Environmental Law & Policy*, 1990-1991, vol. 9, 111. p.

³ VANCE, Benjamin R.: *Total Aquifer Management: A New Approach to Groundwater Protection*.

Footnotes

¹ HUTSON, Susan S. et al.: *Estimated use of water in the United States in 2000*. Reston, 2004, U.S. Geological Survey circular 1268; source (20.12.2012): *www*.

² GONZALES, Vincent M.: *The Poisoned Well: New Strategies for Groundwater Protection*. *UCLA Journal of Environmental Law & Policy*, 1990-1991, vol. 9, p 111.

³ VANCE, Benjamin R.: *Total Aquifer*

University of San Francisco Law Review, 1996, vol. 30, 805-806. p.

⁴ *Clean Water Act* 33 U.S.C. § 1251 et seq. – 1972.

⁵ Lásd: THOMAS, Richard: The European Directive on the Protection of Groundwater: A model for the United States. *Pace Environmental Law Review*, 2009, vol. 26, 266-268. p.

⁶ *The Safe Drinking Water Act* – 1974.

⁷ *Comprehensive Environmental Response, Compensation and Liability Act* (CERCLA), 42 U.S.C. §§9601-9675 (2006).

⁸ *The Resource Conservation and Recovery Act* (RCRA) – 1980, 42 U.S.C. §6901 et seq.

⁹ VANCE: Op. cit. 805-806. p.

¹⁰ LEHMAN, Chris: Hung out to dry? Groundwater Conservation Districts and the Continuing Battle to Save Texas's most Precious resource. *Texas Tech Law Review*, 2004, vol. 35, 102. p.

¹¹ LEHMAN: Op. cit. 103. p. és VANCE: Op. cit. 807. p.

¹² SHAH, Tushaar: Institutional Groundwater Management in the United States: Lessons for South Asia and North China. *Kansas Journal of Law and Public Policy*, 2006, vol. 15, 570. p.

¹³ TORMA András: Az EU jogrendszerének közigazgatási jellemzői. In: *Közigazgatási jog 4 – Európai Közigazgatás*, Miskolc, 2010, Miskolci Egyetem, 197. p.

¹⁴ VÁRNAY Ernő – PAPP Mónika: *Az Európai Unió joga*. Budapest, 2006, Complex Kiadó, 209. p.

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 118/2006 EK irányelve (2006. december 12.).

¹⁶ THOMAS: Op. cit. 274. p.

¹⁷ *Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv*, 2010. április, 47. p.

¹⁸ Lásd RAISZ Anikó: A felszín alatti vizek határon átnyúló szennyezésére vonatkozó nemzetközi szabályozás. *Publicationes Universitatis Miskolcensis Sectio Juridica et Politica*, 2012, vol. 30, 371-382. p.

Management: A New Approach to Groundwater Protection. *University of San Francisco Law Review*, 1996, vol. 30, pp 805-806.

⁴ *Clean Water Act* 33 U.S.C. § 1251 et seq. – 1972.

⁵ See THOMAS, Richard: The European Directive on the Protection of Groundwater: A model for the United States. *Pace Environmental Law Review*, 2009, vol. 26, pp 266-268.

⁶ *The Safe Drinking Water Act* – 1974.

⁷ *Comprehensive Environmental Response, Compensation and Liability Act* (CERCLA), 42 U.S.C. §§9601-9675 (2006).

⁸ *The Resource Conservation and Recovery Act* (RCRA) – 1980, 42 U.S.C. §6901 et seq.

⁹ VANCE: Op. cit. pp 805-806.

¹⁰ LEHMAN, Chris: Hung out to dry? Groundwater Conservation Districts and the Continuing Battle to Save Texas's most Precious resource. *Texas Tech Law Review*, 2004, vol. 35, p 102.

¹¹ LEHMAN: Op. cit. p 103 és VANCE: Op. cit. p 807.

¹² SHAH, Tushaar: Institutional Groundwater Management in the United States: Lessons for South Asia and North China. *Kansas Journal of Law and Public Policy*, 2006, vol. 15, p 570.

¹³ TORMA András: Az EU jogrendszerének közigazgatási jellemzői. In: *Közigazgatási jog 4 – Európai Közigazgatás*, Miskolc, 2010, Miskolci Egyetem, p 197.

¹⁴ VÁRNAY Ernő – PAPP Mónika: *Az Európai Unió joga*. Budapest, 2006, Complex Publisher, p 209.

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 118/2006 EK irányelve (2006. december 12.).

¹⁶ THOMAS: Op. cit. p 274.

¹⁷ *Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv*, April 2010, p 47.

¹⁸ See RAISZ Anikó: A felszín alatti vizek határon átnyúló szennyezésére vonatkozó nemzetközi szabályozás. *Publicationes Universitatis Miskolcensis Sectio Juridica et Politica*, 2012, vol. 30, pp 371-382.

